

de warmte. Op kale plekken jagen hagedissen achter de kleine insecten en in de zonbeschenen wanden graven bijen en wespen hun nesten. Anderzijds zijn er hellingen waar de zon bijna nooit schijnt, deze op het noorden gerichte hellingen zijn het hele jaar koel en vochtig. En dat is dan weer het domein van allerhande mossen en varens. Zo kunnen we zeldzame soorten als *lansvaren*, *tongvaren* en *steenbreekvaren* vinden.

Levend mergel [3 5 7]

In de mergelwanden van groeven kunnen we het ontstaan van Limburg aflezen. De kalksteenlagen zijn zo'n 70 miljoen jaar geleden gevormd. Het klimaat was in die tijd warm en hier was een ondiepe zee die rijk was aan leven. Als de kleine dieren met kalkskeletjes afstierven zonken ze naar de bodem en vormde daar een dikke laag kalkslib, de mergel die tegenwoordig gewonnen wordt in *Groeve 't Rooth*. In deze lagen komen ook andere zeedieren voor als schelpdieren, zee-egels of inktvissen die we nu als fossielen in de mergel terug kunnen vinden.

Goed zichtbaar is ook de bovenste laag op de mergel bestaande uit grind, zand en klei [stoll] die hier ooit door de Oer-Maas is afgezet. Bovenop die laag ligt de welbekende Zuid-Limburgse löss.

Voor de allereerste bewoners wekte niet zozeer de mergel de interesse, maar meer de vuursteen.

Op verschillende plekken liggen grote hoeveelheden vuursteenknollen en al 6000 jaar geleden groeven mensen ondergrondse vuursteenmijnen om het materiaal te gebruiken als pijlpunten, messen, bijlen of andere gereedschappen. De vuursteen is in de mergel goed herkenbaar als donkere stenen tussen de lichtgekleurde mergel.

Wandelen

In de groeve is wandelen toegestaan op de paden. Honden zijn niet welkom in verband met de aanwezig grazers [🚫].

Gedragsregels

Het betreden van de groeve gebeurt op eigen initiatief en voor eigen risico. U dient zich te melden bij het kantoor-gebouw [1] en een verklaring te ondertekenen.

Hier kunt u alle gedragsregels van de groeve inzien.

Bezoekers kunnen Ankerpoort NV, de Stichting het Limburgs Landschap, de excursieleiders en de Nederlandse Geologische Vereniging niet aansprakelijk stellen voor geleden schade in welke vorm dan ook. Begeef u niet onder of boven de groevenwanden.

Houdt afstand tot de grazers, voer ze niet en verstoort ook geen andere dieren en planten. Schepnetten zijn niet toegestaan.

Meer lezen....

Uitgebreide informatie over de bezienswaardigheden vindt u in ons Uit en Thuisboek (gratis voor Beschermers van Het Limburgs Landschap), www.limburgs-landschap.nl.

Voor informatie over de mergelwinning kunt u contact opnemen met Ankerpoort NV, tel. 043-3663636.

Welkom in **Groeve 't Rooth** Wandelen in een verborgen vallei

Stichting
het Limburgs
Landschap

Ja, de Limburgse natuur verdient ook mijn steun

Ik word Beschermmer van het Limburgs Landschap voor € 17,50 per jaar. Als welkomsgeschenk ontvang ik het fraaie Uit en Thuisboek, daarnaast ontvang ik elk kwartaal het natuurmagazine Limburgs Landschap, met excursies, artikelen en wetenswaardigheden van Het Limburgs Landschap. Ik betaal na ontvangst van de acceptatiekaart.

naam + voorletters

m/v

adres

telefoon

postcode / woonplaats

geboortedatum

rekeningnummer

datum

handtekening

Laat u verrassen

Groeve 't Rooth is wel een zeer bijzondere natuurervaring. Deze mergelgroeve op het Zuid-Limburgse Plateau van Margraten is pas gedurende de laatste 70 jaar ontstaan, maar heeft zich kunnen ontwikkelen tot een natuurgebied van grote allure. Wandel langs hoge mergelwanden, door begroeide hellingbossen, geniet van de vele bloemen en insecten op de kalkrijke graslandjes of duik in het geologische verleden van de groeve. Een groot deel van de groeve is een Beschermd Natuurmonument, in een klein deel van de groeve wordt nog steeds mergel gewonnen door de firma Ankerpoort.

Wandelen in Groeve 't Rooth

Groeve 't Rooth is afgesloten voor publiek en alleen toegankelijk op zaterdagen [Paaszaterdag – oktober: 9.00 tot 15.30 uur, overige zaterdagen: 9.00 tot 12.00 uur]. Groepen dienen zich van tevoren aan te melden bij Ankerpoort NV (zie Meer lezen). Wandelen is mogelijk op de aangelegde paden. Er is een met witte pijlen gemarkeerde route aanwezig, voorzien van informatienummers. Indien u de groeve bezoekt dient u zich te melden in het kantoorgebouw [1], waar u een aansprakelijkheidsverklaring ondertekent (zie Gedragsregels). In dit gebouw is een kleine tentoonstelling ingericht.

In *Groeve 't Rooth* bevinden zich poelen met bijzondere libellen en amfibieën [1 4], graslandjes met vele sprinkhanen en vlinders [4], hellingbossen [2], steile mergelwanden met vuursteen [3], een kalksteeneiland dat door zijn typische vorm 't Broodje wordt genoemd met aan de voet verweerde mergel en kalkminnende planten [6] en natuurlijk de plek waar mergel gewonnen wordt [7]. Hier is altijd deskundige ondersteuning aanwezig vanuit de Nederlandse Geologische Vereniging.

U kunt de groeve met de auto bereiken vanaf de N278 [Maastricht-Vaals]. Sla ruim voor Cadier en Keer, 250 m na hotel In den Hoof (Akersteenweg 218), linksaf de Eigen Weg in. Weg 2 km blijven volgen tot de mergelen kalkoven aan de linkerzijde van de weg. Parkeer uw auto voor het veerooster [i.v.m. de aanwezige grazers].

Groeve als nieuwe natuur [3 5]

Na de winning wordt een groeve afgewerkt en heringericht. De steile wanden worden afgedekt met de stoll [de niet bruikbare laag boven het mergelpakket] die tijdens de winning is vrijgekomen. De nieuwe hellingen worden beplant met bomen en struiken om te voorkomen dat de grond wegspoelt. Maar tijden veranderen en daarmee de inzichten. De steile wanden zorgen juist dat specifieke planten en dieren in de groeve voorkomen. Tegenwoordig laat men daarom juist de natuurlijke processen haar gang gaan. Nieuwe, kleine droogdalen ontstaan door erosie. Afschuivend leem, zand en grind vormen grote puinwaaiers aan de voet van de steile wanden. Soms sijpelt er regenwater uit de mergelwanden of treedt er zelfs grondwater uit, waardoor er sprake is van echte bronnen. In de groeve zelf

ontstaan daardoor [tijdelijke] nieuwe poelen. En natuurlijk zijn de geologische processen bij een niet afgewerkte helling veel beter zichtbaar. Tegenwoordig is men terughoudend met het afwerken van groeven. Dit biedt nieuwe kansen voor planten en dieren en u kunt telkens genieten van een veranderend landschap.

Bijzondere padjes [1 4]

De status van Beschermd Natuurmonument heeft *Groeve 't Rooth* vooral te danken aan het voorkomen van twee kleine padjes, de *geelbuikvuurpad* en de *vroedmeesterpad*. Allebei zijn het zogenaamde pioniersoorten; ze houden van open, grotendeels onbegroeide plekken, die in een groeve natuurlijk op tal van plekken voorhanden zijn. De zeldzame 'geelbuik' zet haar eitjes af in kleine, ondiepe

poeltjes. In de groeve warmen deze snel op en kunnen de eitjes en larven zich supersnel ontwikkelen. Een voordeel van deze maagdelijke poeltjes is het ontbreken van natuurlijke vijanden, een nadeel is natuurlijk wel dat de poeltjes snel kunnen uitdrogen. Een race tegen de klok dus. De 'vroedmeester' is iets algemener in Zuid-Limburg en heeft door zijn typisch geluid zijn dialectnaam meegekregen: 'klungelke' of 'klökske'. Het mannetje neemt de eieren op sleeptouw (vandaar *vroedmeesterpad*) en zet ze net voordat ze uitkomen af in het water. Dat vergroot de kans dat de larven uiteindelijk padjes worden.

Beheren en begrazen [2 4]

Om dit bijzondere landschap met haar hoge natuurwaarden te beheren werkt Stichting het Limburgs Landschap intensief samen met Ankerpoort NV, eigenaar van meer dan de helft van de groeve. Hoewel het bos in de oudste delen niet veel ouder is dan 50 jaar, kunnen we hier toch al spreken van fraai ontwikkeld hellingbos. Opvallend is de uitgebreide lianengroei met vooral *bosrank*. In de hellingbossen vinden we bijzondere soorten als *daslook*, *gevlekte aronskelk* en *groot heksenkruid*. Bijzonder in *Groeve 't Rooth* is de grote afwisseling tussen bos en de open bloemrijke plekken. Begrazing is hierbij van groot belang. Door het graaswerk van geiten en Koniks blijven de open plekken [langer] open en kunnen bijzondere planten als *wilde marjolein*, *donderkruid*, *borstelkrans* en *ruig*

klokje profiteren. Het begrazen gebeurt het hele jaar, dat komt de bijzondere flora en fauna in de groeve ten goede. En waar nodig zorgen onze medewerkers voor aanvullende werkzaamheden om de bijzondere natuurwaarden van de groeve te behouden.

Warm en koud [2 3 4 5]

Het klimaat in een mergelgroeve draagt alle uitersten in zich. Hellingen die op het zuiden gericht zijn, warmen zeer snel op. De diepgelegen groeve ligt beschut en daardoor heeft de wind weinig invloed om voor enige verkoeling te zorgen. Al in het vroege voorjaar kan de temperatuur gemakkelijk oplopen tot boven de 30 graden en in de zomer worden de zonbeschenen hellingen meer dan 50 graden. Deze hoge temperaturen trekken veel warmteminnende insecten aan. Vooral vlinders en sprinkhanen zijn in grote getale te vinden op de bloemrijke graslandjes maar ook libellen profiteren van

Postzegel
hoeft niet,
mag wel

Stichting het Limburgs Landschap
Antwoordnummer 2525
5944 ZX Arcen